

แผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอย “จังหวัดสะอาด”

ประจำปี ๒๕๖๘

องค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัย

อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม

คำนำ

“จังหวัดนครพนม โดยสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดนครพนมเป็นหน่วยงานส่วนภูมิภาคมีภารกิจหลักในการ ส่งเสริมสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ปฏิบัติหน้าที่ในการบริการสาธารณะแก่ประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ภายใต้หลักธรรมาภิบาล ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหาขยะมูลฝอยชุมชนที่เกิดขึ้นในพื้นที่ในด้านต่าง ๆ เช่น ขยะมูลฝอยชุมชน ไม่ได้รับการคัดแยกตั้งแต่ต้นทาง จึงได้ถือเป็นภารกิจสำคัญในการส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ได้ดำเนินการจัดการ แก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยอย่างยั่งยืน โดยแบ่งเป็น ๓ ขั้นตอน ได้แก่ ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง โดยได้จัดทำแผนปฏิบัติการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗ ซึ่งเป็นแนวทางบริหารจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัดนครพนม เพื่อให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ในการจัดการขยะมูลฝอยตามนโยบายของรัฐบาล และเพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง มุ่งสู่ความเป็น “นครพนม เมืองสะอาด”

ส่วนที่ ๑ บทนำ

ความเป็นมา

การบริหารจัดการขยะมูลฝอย ถือเป็นการมุ่งผลสู่การขับเคลื่อน Sustainable Development Goals : SDGs ภายใต้เป้าหมายที่ ๑๒ สร้างหลักประกันให้มีแบบแผนการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน เป้าประสงค์ที่ ๑๒ ลดการเกิดของเสียโดยให้มีการป้องกัน การลดปริมาณ การใช้ซ้ำ และการนำกลับมาใช้ใหม่ ภายในปี ๒๕๗๓ และเป้าหมายที่ ๑๓ ปฏิบัติการอย่างเร่งด่วนเพื่อต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและผลกระทบที่เกิดขึ้น เป้าประสงค์ที่ ๑๓.๒ บูรณาการมาตรการด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในนโยบาย ยุทธศาสตร์ และการวางแผนระดับชาติ แม้ว่า SDGs จะเป็นเป้าหมายระดับโลกแต่การนำ SDGs ไปปรับให้เหมาะกับบริบทของพื้นที่ (Localization of the SDGs) เป็นเรื่องสำคัญ จึงต้องให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งมีความเป็นเจ้าของ พื้นที่ร่วมผลักดันตามเป้าประสงค์ (Targets) และตัวชี้วัด (Indicator) ที่เหมาะสมกับบริบทของท้องถิ่นโดยหลักการการขับเคลื่อน SDGs ควรเป็นกระบวนการที่เริ่มจากฐานรากขึ้นสู่ระดับนโยบาย (Bottom-Up) และมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้มีบทบาทหลักในการนำ SDGs ไปปฏิบัติ ด้วยเหตุนี้ กระทรวงมหาดไทย จึงได้เร่งผลักดันให้ท้องถิ่นสามารถบริหารจัดการขยะมูลฝอยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การจัดการขยะมูลฝอยของประเทศเริ่มดำเนินการภายใต้แผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) : ซึ่งได้สิ้นสุดในปี ๒๕๖๔ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะของประเทศ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐) เพื่อเป็นกรอบและแนวทางในการขับเคลื่อนการแก้ไขภาวะมลพิษจากขยะที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ความเดือดร้อนและสุขภาพอนามัยของประชาชนอย่างต่อเนื่อง โดยคำนึงถึงสภาพปัญหาและบริบทสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปและสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายรัฐบาล พันธกรณีระหว่างประเทศ การควบคุมป้องกันการเกิดของเสียจากต่างประเทศ (Trans-boundary Movement of Wastes and Recyclables) รวมถึงสถานการณ์โรคระบาดใหม่ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Covid-๑๙) โดยใช้หลักการจัดการสมัยใหม่ตามหลักสากลที่นานาชาติใช้บริหารจัดการขยะให้เกิดประโยชน์และประสิทธิภาพสูงสุด ได้แก่ แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพเศรษฐกิจหมุนเวียน-เศรษฐกิจสีเขียว (BCG Model) หลักการ ๓R (Reduce, Reuse, Recycle) หลักการผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย (PPP: Polluter Pays Principles) การมีส่วนร่วมของภาครัฐและภาคเอกชนในการจัดการขยะ (Public Private Partnership) หลักการขยายขอบเขตความรับผิดชอบของผู้ผลิตตามหลักการ Extended Producer Responsibility (EPR) และของผู้บริโภคตามหลักการ Extended Consumer Responsibility (ECR) โดยแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะของประเทศ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐) ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๕

องค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัย ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหาขยะมูลฝอยชุมชนที่เกิดขึ้นในพื้นที่ในด้านต่างๆ เช่น ขยะมูลฝอยชุมชนไม่ได้รับการคัดแยกตั้งแต่ต้นทาง การจัดทำระบบเก็บขนไม่มีประสิทธิภาพขยะมูลฝอยชุมชนไม่ได้รับการกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการและยังกำจัดไม่หมด รวมถึงการบริหาร จัดการของหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบยังขาดประสิทธิภาพและทั่วถึง ที่ผ่านมাজังหวัดนครพนมได้แก้ไข ปัญหาขยะมูลฝอยชุมชนมาอย่างต่อเนื่อง โดยแบ่งเป็น ๓ ขั้นตอน ได้แก่ ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง โดยการขับเคลื่อนกระบวนการผ่านแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน "จังหวัดสะอาด" ประจำปี ซึ่งได้ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน

ส่วนที่ ๒

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

๑. ข้อมูลทั่วไป

ตำบลมหาชัยเป็น ๑ ใน ๘ ตำบลในเขตอำเภอปลาลปาก จังหวัดนครพนม มีอาณาเขตพื้นที่อยู่ติดกันท้องถิ่นใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	จดตำบลวังตามัว	อำเภอเมือง	จังหวัดนครพนม
ทิศใต้	จดตำบลโคกสูง	อำเภอปลาลปาก	จังหวัดนครพนม
ทิศตะวันออก	จดตำบลปลาลปาก	อำเภอปลาลปาก	จังหวัดนครพนม
ทิศตะวันตก	จดตำบลบ้านโพน	อำเภอโพนนาแก้ว	จังหวัดสกลนคร

โดยตำบลมหาชัยตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของอำเภอปลาลปาก อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอปลาลปาก ประมาณ ๑๔ กิโลเมตร และอยู่ห่างจากจังหวัดนครพนมระยะทางประมาณ ๔๐ กิโลเมตร

เขตปกครอง รวม ๘ หมู่บ้าน คือ

หมู่ที่ ๑ บ้านห้วยไหล่	หมู่ที่ ๒ บ้านมหาชัย
หมู่ที่ ๓ บ้านดอนกลาง	หมู่ที่ ๔ บ้านหนองบัว
หมู่ที่ ๕ บ้านวังม่วง	หมู่ที่ ๖ บ้านถาวร
หมู่ที่ ๗ บ้านทันสมัย	หมู่ที่ ๘ บ้านนาอุดม

มีอาณาเขตดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับตำบลวังตามัว อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม โดยมีแนวเขตเริ่มต้น บริเวณ VE ๓๘๔๑๔๘ ไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือได้มาตามแนวกิ่งกลางทางหลวงแผ่นดินสาย ๒๒ (อุดรธานี-นครพนม) จนถึงบริเวณ VE ๔๑๘๑๒๕ ไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ผ่านโค้งผีหลอก ถึงหลักไม้แก่นปักอยู่ริมถนน รพช. แยกเข้าบ้านโนนชมพู - บ้านมหาชัย หลักกิโลเมตรที่ ๒๔ +๑๐๐ บริเวณพิกัด VE ๔๓๓๑๑๐ ไปทางทิศตะวันออกผ่านโคกหนองเรณูถึงหลัก ไม้แก่นซึ่งปักอยู่ริมห้วยบุงแสน บริเวณพิกัด VE ๔๙๙๑๐๖ ไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ตามแนวกิ่งกลางห้วยบุงแสน ประมาณ ๑ กิโลเมตร ถึงฝายวังเหนียว ซึ่งกั้นลำห้วยบุงแสน บริเวณพิกัด VE ๔๕๗๑๐๐ ไปทางทิศตะวันออกผ่านรั้วโรงเรียนบ้านวังม่วง ผ่านหนองโดน อ้อมป่าช้าบ้านวังตามัว จนถึงบริเวณลำห้วยวังคัน จดกับห้วยวังเตย บริเวณพิกัด VE ๔๘๘๐๙๘ รวมระยะทางด้านทิศเหนือประมาณ ๑๙ กิโลเมตร

ทิศตะวันออก ติดต่อกับตำบลปลาลปาก อำเภอปลาลปาก จังหวัดนครพนม โดยมีแนวเขตเริ่มต้นจากจุดตัดระหว่างลำห้วยวังคันกับลำห้วยวังเตย บริเวณพิกัด VE ๔๘๘๐๙๘ ลงมาทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ตาม - แนวกิ่งกลางลำห้วย วังตามัว ถึงบริเวณพิกัด VE ๔๙๗๐๗๗ ห้วยวังตามัวจดกับห้วยวังม่วง ไปทางด้านทิศใต้ ตามแนวเขตบ้านโคกกลาง ตำบลปลาลปาก ตัดผ่านลำห้วยไผ่ บริเวณพิกัด VE ๔๗๒๐๔๐ ไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ตามแนวเขตชายป่าระยะทางประมาณ ๒.๕ กิโลเมตร จนถึงกิ่งกลางลำห้วยม่วงไข่ บริเวณพิกัด VE ๔๕๓๐๒๘ ระยะทางด้านทิศตะวันออกประมาณ ๑๓ กิโลเมตร

ทิศใต้ ติดต่อกับตำบลโคกสูง อำเภอปลาลปาก จังหวัดนครพนม โดยมีแนวเขตเริ่มต้นจากกิ่งกลางลำห้วยม่วงไข่ บริเวณด้านทิศใต้ขอตำบลมหาชัย บริเวณพิกัด VE ๔๕๓๐๒๘ ขึ้นไปทางทิศเหนือจนถึงเส้นทาง - กล้วยบริเวณพิกัด VE ๔๕๔๐๓๐ ไปทางทิศเหนือตามแนวกิ่งกลางลำห้วยม่วงไข่ จนถึงลำห้วยบริเวณพิกัด VE ๔๔๒๐๕๘ ไปตามทางกล้วยด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือติดกับลำห้วยบง บริเวณพิกัด VE ๔๒๓๐๖๗ ลงมาทางทิศใต้คดเคี้ยวไปตามแนวกิ่งกลางลำห้วยบง ระยะทางประมาณ ๒.๕ กิโลเมตร ตัดกับลำห้วยอีเลิง บริเวณพิกัด VE ๔๑๘๐๔๗ ไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ตามแนวกิ่งกลางลำห้วยอีเลิง จนถึงบริเวณพิกัด VE ๔๐๔๐๕๙ รวมระยะทางด้านทิศใต้ ประมาณ ๑๕ กิโลเมตร

ทิศตะวันตก ติดต่อบ้านกุสุมาลย์ อำเภอกุสุมาลย์ ตำบลบ้านโพธิ์ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร โดยมีแนวเขตเริ่มต้นจากกิ่งกลางลำห้วยอีเลิง บริเวณพิกัด VE ๔๐๔๐๕๙ ขึ้นไปทางทิศเหนือ คดเคี้ยวไปตามกิ่งกลาง ลำห้วยอีเลิง ผ่านแนวเขตตำบลมหาชัย และตำบลบ้านโพธิ์ อำเภอโพนนาแก้ว จังหวัดสกลนคร ตำบลกุสุมาลย์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร จนถึงบริเวณพิกัด VE ๓๘๔๑๔๘ รวมระยะทางด้านทิศตะวันตกประมาณ ๑๗ กิโลเมตร

เนื้อที่ ตำบลมหาชัย มีพื้นที่ประมาณ ๔๖,๖๑๗ ไร่ หรือประมาณ ๗๔.๕๙ ตารางกิโลเมตร

ส่วนที่ ๓

๑. กรอบแนวคิดการจัดการขยะมูลฝอยองค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัย

๓.๑.๑ แผนปฏิบัติการการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัย ประจำปี ๒๕๖๘ มีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

- ๑) กำจัดขยะมูลฝอยตกค้างสะสมในชุมชนตำบลมหาชัย
- ๒) สร้างรูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายที่เหมาะสม (ขยะมูลฝอยใหม่) โดยเน้นการลดและคัดแยกขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทาง จัดการขยะมูลฝอยแบบองค์รวมโดยบูรณาการร่วมกันกับภาคีเครือข่ายในพื้นที่ตำบลมหาชัย เน้นการใช้น้อย ใช้ซ้ำ หรือนำกลับมาใช้ใหม่เพื่อทำให้เกิดประโยชน์สูงสุด
- ๓) มีการออกเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย
- ๔) สร้างวินัยในชุมชนมุ่งสู่การจัดการที่ยั่งยืน เน้นให้ความรู้ประชาชน และบังคับใช้กฎหมาย โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้บริหารจัดการในภาพรวมของจังหวัด นายอำเภอ เป็นผู้บริหารจัดการในภาพรวมของอำเภอ และผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัย เป็นผู้บริหารในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๓.๑.๒) ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์จังหวัดนครพนม

แผนปฏิบัติการการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัย ประจำปี ๒๕๖๘ มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์จังหวัดนครพนม ประเด็นการพัฒนาที่ ๖ การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

๒. ยุทธศาสตร์ของแผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย องค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัย

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน/ส่วนราชการ/องค์กรเอกชน

แนวทางการพัฒนา

- ๑) ส่งเสริมให้มีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติทดแทนการใช้ถุงพลาสติกหรือโฟม
- ๒) การจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน/ส่วนราชการ/องค์กรเอกชน ให้ถูกหลักวิชาการ
- ๓) กำหนดเขตพื้นที่ห้ามเท กองทิ้งขยะมูลฝอย
- ๔) กำหนดเขตพื้นที่ควบคุมเหตุรำคาญ
- ๕) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดให้มีที่จัดรวบรวมขยะอันตรายในหมู่บ้าน/ชุมชน ละ ๑ จุด โดยไม่ให้เกิดมลภาวะทางด้านสิ่งแวดล้อมและประชาชน
- ๖) ส่งเสริมให้ครัวเรือนจัดทำถังขยะเปียกลดโลกร้อน

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างนิสัยของคนในชุมชนในการนำขยะกลับมาใช้ใหม่

แนวทางการพัฒนา

- ๑) ส่งเสริมให้ครัวเรือนมีการคัดแยกขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทาง
- ๒) ส่งเสริมให้ครัวเรือนมีการสมัครสมาชิกธนาคารขยะรีไซเคิลตำบลมหาชัย
- ๓) ส่งเสริมการดำเนินงานชุมชนปลอดขยะ
- ๔) ส่วนราชการ/องค์กร กำหนดมาตรการให้มีการคัดแยกขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การวางระเบียบมาตรการการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย

แนวทางการพัฒนา

- ๑) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นออกเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติด้านการจัดการขยะมูลฝอยหรือประกาศท้องถิ่นในการลด คัดแยกขยะมูลฝอย และของเสียอันตราย
- ๒) อำเภอและองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นประกาศเขตพื้นที่ห้ามเทกอง รวมถึงห้ามมิให้มีศูนย์ขนถ่ายขยะมูลฝอยในเขตชุมชน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การสร้างวินัยของคณมุ่งสู่การบริหารจัดการขยะที่ยั่งยืน

แนวทางการพัฒนา

- ๑) บังคับใช้กฎหมาย
- ๒) สร้างจิตสำนึก และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย
- ๓) ประชาสัมพันธ์ รณรงค์ ให้ความรู้ การลด คัดแยกขยะที่ต้นทาง
- ๔) จัดกิจกรรมสร้างนิสัยการจัดการขยะมูลฝอยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และสถานศึกษาทุกสังกัดในตำบลมหาชัย
- ๕) ส่งเสริมการใช้สินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ๖) ตรวจสอบ ดำเนินคดีกับผู้ลักลอบทิ้งขยะ กากอุตสาหกรรม
- ๗) สนับสนุนการใช้สื่อมวลชนช่วยปลูกกระแสสังคม เพื่อสร้างวินัยคนในชาติให้มีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย
- ๘) ส่งเสริม/สนับสนุนการจัดตั้งธนาคารขยะ และกองทุนฃาปนกิจชุมชนเพื่อบริหารจัดการรายได้จากการซื้อขายขยะชุมชน

ส่วนที่ ๔

แผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัย ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘

เป้าประสงค์	เป้าหมาย (ร้อยละ)
๑. ด้านการจัดการขยะต้นทาง	
๑.๑ ทุกครัวเรือนเข้าร่วมเครือข่าย "อาสาสมัครท้องถิ่นรักโลก" (อถล.)	๑๐๐
๑.๒ องค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัย มีการจัดกิจกรรมให้เครือข่าย "อาสาสมัครท้องถิ่นรักโลก" เข้าร่วมอย่างน้อย ๔ ครั้งต่อปี	๑๐๐
๑.๓ องค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัย มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการนำ "ขยะบรรจุภัณฑ์" กลับมาใช้ใหม่ อย่างน้อย ๔ ครั้งต่อปี	๑๐๐
๑.๔ องค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัย/ชุมชน/หมู่บ้านมีการจัดทำธนาคารขยะ	๑๐๐
๑.๕ องค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัย มีการสุ่มตรวจสอบถังขยะเปียก ลดโลกร้อนของครัวเรือนในพื้นที่ตำบลมหาชัย	๑๐๐
๑.๖ องค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัยมีการจัดกิจกรรมรณรงค์ ประชาสัมพันธ์เพื่อลดการใช้พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวทิ้ง (single - use plastics)	๑๐๐
๑.๗ องค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัยมีการส่งเสริมให้ ชุมชนในพื้นที่มีการคัดแยกขยะ	๑๐๐
๒. ด้านการจัดการขยะกลางทาง	
๒.๑ องค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัย มีภาชนะรองรับขยะมูลฝอยแบบแยกประเภทในที่สาธารณะ และ/หรือสถานที่ท่องเที่ยวทุกแห่ง	๑๐๐
๒.๒ องค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัย มีการจัดเก็บขนขยะมูลฝอยแบบแยกประเภท	๙๐
๒.๓ องค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัยมีการขนของเสียอันตรายชุมชนไปยังจุดรวบรวมของเสียอันตรายของจังหวัด	๙๕
๒.๔ องค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัย/ชุมชน/หมู่บ้านมีระบบหรือมาตรการรองรับการรวบรวมมูลฝอยติดเชื้อชุมชน	๙๐
๓. ด้านการจัดการขยะปลายทาง	
๓.๑ ขยะมูลฝอยชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง	๗๕
๓.๒ องค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัยในกลุ่มพื้นที่การจัดการมูลฝอย (Clusters) มีการขนขยะไปยังเจ้าภาพของกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters)	๖๕
๓.๓ ของเสียอันตรายชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง	๕๐
๓.๔ องค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัยมีการบริหารจัดการมูลฝอยติดเชื้ออย่างถูกวิธี	๙๕

แผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัย
ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘

เป้าประสงค์	เป้าหมาย (ร้อยละ)
๔. ด้านการบริหารจัดการ	
๔.๑ องค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๑๐๐
๔.๒ องค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัย มีการนำเสนอเรื่องการบริหารจัดการขยะ เข้าสู่วาระการประชุมคณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยอำเภอ หรือที่ประชุมผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทุกเดือน	๑๐๐
๔.๓ องค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัย มีการสร้างความร่วมมือระหว่างภาคีเครือข่ายในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย	๑๐๐
๔.๔ องค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัย มีการบันทึกข้อมูลในระบบสารสนเทศด้านการบริหารจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (รายปี (มพ.๑) และรายเดือน (มพ.๒)	๑๐๐

คำอธิบายตัวชี้วัดเป้าประสงค์

๑. ด้านการจัดการขยะต้นทาง

๑.๑ ทุกครัวเรือน เข้าร่วมเครือข่าย "อาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก" (อถล.)

หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งเสริม สนับสนุนให้ทุกครัวเรือนสมัครเป็นสมาชิก "อาสาสมัคร ท้องถิ่นรักษ์โลก" ร่วมกันทำกิจกรรมด้านการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย การปกป้อง การอนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของตนเอง ตัวอย่างของกิจกรรม เช่น กิจกรรมการคัดแยกขยะมูลฝอย กิจกรรมการใช้ประโยชน์จากขยะมูลฝอย การรณรงค์ประชาสัมพันธ์ การจัดหน่วยเฝ้าระวังเคลื่อนที่เร็ว สำหรับแจ้งเหตุเกี่ยวกับขยะ กิจกรรมการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของหมู่บ้าน/ชุมชน การปลูกต้นไม้ เป็นต้น

นิยาม

อาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก หมายถึง บุคคลที่มีความสนใจ มีความสมัครใจ มีความเสียสละและอุทิศตาในการทำงานด้านการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย การปกป้อง การอนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของตนเอง แล้วสมัครลงทะเบียนเข้าร่วมเครือข่าย "อาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก"

" สูตรการคำนวณตัวชี้วัดความสำเร็จ

$$\frac{\text{จำนวนครัวเรือนที่เข้าร่วม} \times 100}{\text{จำนวนครัวเรือนทั้งหมด}} = \text{ร้อยละของครัวเรือนที่เข้าร่วมเครือข่ายอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก}$$

๑.๒ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการจัดกิจกรรมให้เครือข่าย "อาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก" เข้าร่วมอย่างน้อย ๔ ครั้งต่อปี

หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดกิจกรรมให้เครือข่าย "อาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก" ได้ร่วมกันทำกิจกรรมด้านการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย การปกป้อง การอนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของตนเอง ตัวอย่างของกิจกรรม เช่น กิจกรรมการคัดแยกขยะมูลฝอย กิจกรรมการใช้ประโยชน์จากขยะมูลฝอย การรณรงค์ประชาสัมพันธ์ การจัดหน่วยเฝ้าระวังเคลื่อนที่เร็ว สำหรับแจ้งเหตุเกี่ยวกับขยะ กิจกรรมการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของหมู่บ้าน/ชุมชน การปลูกต้นไม้ เป็นต้น

๑.๓ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการนำ "ขยะบรรจุภัณฑ์" กลับมาใช้ประโยชน์อย่างน้อย ๔ ครั้งต่อปี

ขยะบรรจุภัณฑ์ หมายถึง ผลิตภัณฑ์พลาสติกเป้าหมายเข้าสู่ระบบรีไซเคิลเพิ่มขึ้น ได้แก่

- (๑) ขวดพลาสติก (ทุกชนิด)
- (๒) ฝาขวด
- (๓) บรรจุภัณฑ์ฟิล์มพลาสติกชั้นเดียว (HOPE, LL/LDPE)
- (๔) ถุงพลาสติกหิ้ว
- (๕) ถ้วย/แก้วพลาสติก

โดยจัดตั้งถังขยะแบบแยกประเภท หรือแยกถุง หรือมีการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวกับการคัดแยกและจัดการขยะบรรจุภัณฑ์ เช่น กองทุนขยะของผู้สูงอายุ ผ้าป่าขยะรีไซเคิล ขยะแลกไข่ขยะแลกสิ่งของ ขยะแลกภาชนะอาหารขยะชุมชน ธนาคารขยะโรงเรียน ศูนย์รีไซเคิลชุมชน หรือกลุ่มการแปรรูปผลิตภัณฑ์รีไซเคิล เป็นต้น

๑.๔ องค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัย/ชุมชน/หมู่บ้านมีการจัดทำธนาคารขยะ

ธนาคารขยะ (Recyclable Waste Bank) คือ รูปแบบการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมให้ภาคประชาชน มีการคัดแยกขยะรีไซเคิล โดยใช้หลักการของธนาคารมาประยุกต์ใช้เพื่อให้สมาชิกนำขยะรีไซเคิลมาขายที่ธนาคาร โดยมีคณะกรรมการธนาคารขยะชุมชน/หมู่บ้าน และคณะทำงานธนาคารขยะชุมชนหมู่บ้าน/ ที่ได้รับการคัดเลือกมาดำเนินการคัดแยกและชั่งน้ำหนัก คำนวณเป็นมูลค่าและบันทึกข้อมูลการขายลงสมุดคู่ฝาก โดยใช้

ราคาที่คณะทำงานธนาคารขยะชุมชนหมู่บ้านได้ประสานงานกับผู้ประกอบการรับซื้อขยะ รีไซเคิลเป็นเกณฑ์ในการกำหนดราคา รายได้จากการดำเนินการธนาคารขยะชุมชน/หมู่บ้าน จะนำมาใช้เป็นทุนหมุนเวียนในการดำเนินการ และใช้ในส่งเสริมกิจกรรมและสวัสดิการของสมาชิกธนาคารขยะ (ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๒๐.๔/๒ ๑๒๗๐๖ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๖)

สูตรการคำนวณตัวชี้วัดความสำเร็จ

$$\frac{\text{จำนวนชุมชนที่มีการจัดทำธนาคารขยะ} \times 100}{\text{จำนวนชุมชนทั้งหมด}} = \text{ร้อยละของชุมชนที่มีการจัดทำธนาคารขยะ}$$

๑.๕ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีการสุ่มตรวจสอบถังขยะเปียก ลดโลกร้อน

หมายถึง กระบวนการสุ่มตรวจสอบถังขยะเปียก ลดโลกร้อนขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นตามโครงการถังขยะเปียก ลดโลกร้อนขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น โดยได้กำหนดแนวทางดำเนินการ ขับเคลื่อนเพื่อเตรียมรับการทวนสอบภายใต้โครงการถังขยะเปียกลดโลกร้อนขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นประเทศไทย ให้แก่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

๑.๕.๑ ให้คณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการขับเคลื่อนเพื่อเตรียมรับการทวนสอบภายใต้โครงการถังขยะเปียกฯ ลดโลกร้อนขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นประเทศไทย ในระดับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นโดยจัดทำแผนปฏิบัติการ และสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำถังขยะเปียก โดยดำเนินการเชิงรุกและใช้กลยุทธ์ "เคาะประตูบ้าน (Knock Door Marketing)" ไปยังทุกครัวเรือน ชักชวน/ทำความเข้าใจกับครัวเรือนในพื้นที่

สูตรการคำนวณตัวชี้วัดความสำเร็จ

$$\frac{\text{จำนวนครัวเรือนที่ได้รับการสุ่มตรวจ} \times 100}{\text{จำนวนครัวเรือนทั้งหมด}} = \text{ร้อยละของครัวเรือนที่มีการจัดทำถังขยะเปียกลดโลกร้อน}$$

๑.๖ มีการจัดกิจกรรมรณรงค์ ประชาสัมพันธ์เพื่อลดการใช้พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวทิ้ง (single - use plastics)

พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวทิ้ง (single - use plastics) หมายถึง พลาสติกที่มีอายุการใช้งานสั้นแต่ใช้เวลาในการย่อยสลายมากกว่า ๒๐๐ ปี เช่น ถุงพลาสติกหูหิ้ว ภาชนะบรรจุอาหารที่ทำด้วยโฟม หลอดพลาสติก แก้วน้ำและขวดน้ำพลาสติก เป็นต้น

โดยองค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัย ได้มีการจัดกิจกรรมรณรงค์ลดการใช้พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวทิ้ง (single - use plastics) ตามนโยบายของรัฐบาลอย่างน้อย ๔ ครั้งต่อปี ทั้งในหน่วยงานราชการระดับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น รวมไปถึงตลาด โรงเรียน โรงพยาบาล งานกิจกรรม และเทศกาล (event) ที่จัดโดยองค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัย

๑.๗ องค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัยมีการส่งเสริมให้ ชุมชนในพื้นที่มีการคัดแยกขยะ

ขยะหมายถึง มีการติดตั้งจุดคัดแยกขยะอย่างน้อย ๓ ประเภท ได้แก่ ขยะอินทรีย์ ขยะทั่วไปและขยะรีไซเคิล ในพื้นที่ของหน่วยงานราชการระดับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (โรงเรียน และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก) ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๖ ที่กำหนดให้ทุกส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐเป็นหน่วยงานนำร่องในการดำเนินการบริหารจัดการขยะภายในหน่วยงานให้เกิดผลเป็นรูปธรรมและมีความต่อเนื่อง สอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืนและแนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียน

๒. ด้านการจัดการขยะกลางทาง

๒.๑ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ ๑๐๐ มีภาชนะรองรับขยะมูลฝอยแบบแยกประเภทในที่สาธารณะ และ/หรือสถานที่ท่องเที่ยวทุกแห่ง

หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดตั้งภาชนะรองรับขยะมูลฝอยแบบแยกประเภท ๒ ประเภท ได้แก่ ภาชนะรองรับขยะมูลฝอยทั่วไปเป็นสีน้ำเงิน และภาชนะรองรับขยะมูลฝอยนำกลับมาใช้ใหม่หรือขยะรีไซเคิลเป็นสีเหลือง สำหรับพื้นที่ที่ต้องการเน้นในเรื่องความปลอดภัย อาจจัดให้มีภาชนะรองรับขยะมูลฝอยที่มีลักษณะโปร่งใสก็ได้ โดยขอให้ให้มีสัญลักษณ์ที่บ่งบอกประเภทขยะโดยชัดเจน รวมถึงภาชนะเดิมที่สามารถดัดแปลงได้

นิยาม

ที่สาธารณะ หมายถึง สถานที่ที่ประชาชนใช้ร่วมกัน เช่น สวนสาธารณะ ทางเดินเท้า สนามเด็กเล่น ที่จอดรถสาธารณะ ป้ายรถเมล์ เป็นต้น

สูตรการคำนวณตัวชี้วัดความสำเร็จ

$$\frac{\text{ชุมชนที่มีภาชนะรองรับขยะมูลฝอยแยกประเภท} \times 100}{\text{จำนวนชุมชนทั้งหมด}} = \text{ร้อยละชุมชนที่มีภาชนะรองรับขยะมูลฝอยแยกประเภท}$$

๒.๒ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดเก็บขนขยะมูลฝอยแยกประเภท

หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการเก็บขนขยะแยกประเภท เช่น มีการกำหนดวัน เวลา สถานที่ประเภทของขยะมูลฝอย (เช่น ขยะมูลฝอยทั่วไป ขยะมูลฝอยอันตราย ขยะมูลฝอยนำกลับมาใช้ใหม่ ฯลฯ รวมถึงเส้นทางการเก็บและขนมูลฝอย แล้วแจ้งวัน เวลา สถานที่ และเส้นทางการเก็บและขนขยะมูลฝอย ดังกล่าวให้ผู้ก่อให้เกิดมูลฝอยทราบล่วงหน้าเป็นเวลาพอสมควร (ตามข้อ ๙ ของประกาศกระทรวงมหาดไทยเรื่อง การจัดการมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๐)

สูตรการคำนวณตัวชี้วัดความสำเร็จ

$$\frac{\text{ชุมชนที่มีการจัดเก็บขยะมูลฝอยแยกประเภท} \times 100}{\text{จำนวนชุมชนทั้งหมด}} = \text{ร้อยละชุมชนที่มีการจัดเก็บขยะมูลฝอยแยกประเภท}$$

๒.๓ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการขนของเสียอันตรายชุมชนไปยังจุดรวบรวมของเสียอันตรายของจังหวัด

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการขนขยะอันตรายชุมชน หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดตั้งภาชนะรองรับขยะมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนในหมู่บ้านหรือชุมชน และมีการขนขยะอันตรายชุมชนไปยังจุดรวบรวมขยะอันตรายของจังหวัด เพื่อรวบรวมและนำส่งไปกำจัดต่อไป หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการขนขยะอันตรายชุมชนส่งไปให้บริษัทเอกชนนำไปกำจัดโดยตรง

ขยะอันตรายชุมชน หมายถึง ขยะที่มีความเป็นอันตราย หรือมีส่วนประกอบเป็นสารที่มีอันตราย เช่น ถ่านไฟฉาย แบตเตอรี่ โทรศัพท์เคลื่อนที่ หลอดฟลูออเรสเซนต์ แบตเตอรี่เคลื่อนที่ กระป๋องสเปรย์บรรจุสีหรือสารเคมี เป็นต้น

สูตรการคำนวณตัวชี้วัดความสำเร็จ

$$\frac{\text{ชุมชนที่มีภาชนะรองรับขยะอันตรายชุมชน} \times 100}{\text{จำนวนชุมชนทั้งหมด}} =$$

๒.๔ องค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัย/ชุมชน/หมู่บ้านมีระบบหรือมาตรการรองรับการรวบรวมมูลฝอยติดเชื้อชุมชน

หมายถึง หมู่บ้าน/ชุมชนจะต้องมีระบบหรือมาตรการรองรับการรวบรวมมูลฝอยติดเชื้อชุมชน เช่น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการเก็บ ขน กำจัดมูลฝอยติดเชื้อ หรือมีความร่วมมือกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ โดยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอาจจัดทำที่พักขยะและขนส่งไปยังโรงพยาบาลชุมชนเพื่อนำไปกำจัด หรือจัดทำที่พักขยะและให้บริษัทเอกชนขนไปกำจัด หรือกรณีแหล่งกำเนิดขนาดเล็กหรือมูลฝอยติดเชื้อจากบ้านเรือน/ชุมชน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอาจร่วมมือกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) หรือศูนย์บริการสาธารณสุข โดยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำที่พักขยะและขนส่งไปยังโรงพยาบาลชุมชนเพื่อนำไปกำจัด หรือจัดทำที่พักขยะและให้บริษัทเอกชนขนไปกำจัด

สูตรการคำนวณตัวชี้วัดความสำเร็จ

$\frac{\text{ชุมชนที่มีระบบหรือมาตรการรองรับการรวบรวมมูลฝอยติดเชื้อชุมชน} \times 100}{\text{ชุมชนในองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมด}}$	=	ร้อยละขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการขนขยะอันตรายชุมชนไปยังจุดรวบรวมขยะอันตรายของจังหวัดหรือมีการนำไปให้บริษัทเอกชนนำไปกำจัด

๓. ด้านการจัดการขยะปลายทาง

๓.๑ ขยะมูลฝอยชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง

นายนาม

๑) ปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นในปี พ.ศ.- ๒๕๖๗ หมายถึง ขยะมูลฝอย ซึ่งคำนวณจากอัตราการเกิดขยะมูลฝอย คูณด้วยจำนวนประชากรตามทะเบียนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๖๗

๒) ปริมาณขยะมูลฝอยที่ได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง หมายถึง ปริมาณขยะมูลฝอยที่นำไปกำจัดอย่างถูกต้อง รวมกับปริมาณขยะมูลฝอยที่นำกลับมาใช้ประโยชน์

๓) ปริมาณขยะมูลฝอยที่กำจัดอย่างถูกต้อง หมายถึง ปริมาณขยะมูลฝอยที่ถูกนำไปกำจัดด้วยวิธีการอย่างหนึ่งอย่างใด ได้แก่ การฝังกลบเชิงวิศวกรรม (Engineer Landfill) การฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล (Sanitary Landfill) เตาเผาที่มีระบบกำจัดมลพิษทางอากาศการแปรรูปเพื่อผลิตพลังงาน (WTE) การหมักทำปุ๋ย (Compost) การแปรรูปขยะเป็นเชื้อเพลิง (RDF) การกำจัดขยะมูลฝอยแบบเชิงกลชีวภาพ (MBT) และเตาเผา ขนาดน้อยกว่า ๑๐ ตัน/วัน ที่มีระบบกำจัดอากาศเสีย

๔) ปริมาณขยะมูลฝอยที่นำกลับมาใช้ประโยชน์ หมายถึง ปริมาณขยะมูลฝอยที่ถูกนำกลับมาใช้ประโยชน์ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ เช่น กองทุนขยะของผู้สูงอายุ ผ้าป่าขยะรีไซเคิล ขยะแลกไข่ ขยะแลกสิ่งของ ขยะแลกภาษี กิจกรรม Big Cleaning Day กิจกรรมทำปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ กิจกรรมร้านรับซื้อของเก่าสีเขียว กิจกรรมธนาคารขยะชุมชน ธนาคารขยะโรงเรียน ศูนย์รีไซเคิลชุมชน กิจกรรมตลาดนัดมือสอง เป็นต้น รวมทั้งปริมาณขยะรีไซเคิลที่มีการคัดแยกที่สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

๓.๒ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) มีการขนขยะไปยังเจ้าภาพของกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters)

หมายถึง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเฉพาะที่อยู่ในกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น มีการขนขยะไปยังองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเจ้าภาพกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย

๓.๓ ของเสียอันตรายชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง

หมายถึง ปริมาณขยะอันตรายชุมชนที่รวบรวมจากชุมชนได้ส่งไปให้บริษัทเอกชนกำจัดอย่างถูกต้อง ทั้งกรณีที่ต้องคัดกรองส่วนท้องถิ่นส่งกำจัดเองโดยตรง หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเจ้าภาพรวบรวมและนำส่งบริษัทเอกชนเพื่อกำจัด

สูตรการคำนวณตัวชี้วัดความสำเร็จ

$$\frac{\text{จำนวนชุมชนที่จัดการขยะอันตรายชุมชนอย่างถูกต้อง} \times 100}{\text{จำนวนชุมชนทั้งหมด}} = \text{ร้อยละของชุมชนที่มีการจัดการของเสียอันตรายชุมชนได้อย่างถูกต้อง}$$

๓.๔ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารจัดการมูลฝอยติดเชื้ออย่างถูกวิธี

หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีการจัดการกับมูลฝอยติดเชื้อ เช่น หน้ากากอนามัย หน้ากากผ้า เครื่องตรวจเชื้อ Antigen Test Kits (ATI ฯลฯ ตามมาตรการจัดการขยะในช่วงสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) หรือตามแนวทางการบริหารจัดการสถานการณ์ดังกล่าวในแต่ละจังหวัด มีการนำส่งเพื่อไปรวบรวมกับสถานพยาบาลหรือสถานประกอบการที่ได้รับอนุญาตเป็นการชั่วคราว เพื่อกำจัดขยะติดเชื้ออย่างถูกต้องตามหลักวิชาการต่อไป โดยต้องไม่มีขยะติดเชื้อตกค้างเพื่อลดและป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อโรค รวมถึงเพื่อความปลอดภัยของผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องและประชาชน

๔. ด้านการบริหารจัดการ

๔.๑ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คำอธิบาย : เพื่อให้การขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน "จังหวัดสะอาด" เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีผู้รับผิดชอบในการดำเนินการและร่วมคิดร่วมทำในรูปแบบของคณะกรรมการโดยประกอบด้วยผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้อำนวยการกอง/ฝ่าย ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมไปถึงประธานกลุ่มชุมชน เครือข่ายอาสาสมัครต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ในการขับเคลื่อนการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ชุมชนให้เกิดเป็นรูปธรรม

๔.๒ องค์กรบริหารส่วนตำบล/เทศบาล มีการนำเสนอเรื่องการบริหารจัดการขยะ เข้าสู่วาระการประชุมคณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยอำเภอ หรือที่ประชุมผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทุกเดือน

คำอธิบาย : หมายถึง ให้มีการทำประเด็นเรื่องการบริหารจัดการขยะ เช่น ข้อมูลการจัดการขยะในอำเภอ ปริมาณขยะสถานการณ์ขยะในปัจจุบัน สภาพปัญหาการจัดการขยะ เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อหาแนวทางร่วมกันในการจัดการขยะในพื้นที่ รวมถึงสร้างความตื่นตัวแก่สาธารณชนเป็นวงกว้าง ร่วมกับภาครัฐ หรือเอกชน และการนำเสนอเรื่องการบริหารจัดการขยะ เข้าสู่วาระการประชุมคณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยจังหวัด/คณะกรรมการจังหวัด/ที่ประชุมผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อย่างน้อยต้องมีการนำเสนอในที่ประชุมใดที่ประชุมหนึ่งหรือมากกว่า ๑ คณะ อย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง

๔.๓ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการสร้างความร่วมมือระหว่างภาคีเครือข่ายในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย

คำอธิบาย : เพื่อให้การขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน "จังหวัดสะอาด" เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบกับการร่วมบูรณาการการทำงานของภาคีเครือข่ายของกระทรวงมหาดไทยทั้ง ๗ ภาคีอื่น ได้แก่ ภาคราชการ ภาคผู้นำศาสนา ภาคผู้นำวิชาการ ภาคเอกชน ภาคประชาชนภาคประชาสังคม และภาคสื่อมวลชน ให้ทุกพื้นที่สามารถทำให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างเข้มข้นต่อเนื่อง ให้มีการดำเนินงาน/โครงการ/กิจกรรม ที่มีการบูรณาการร่วมกับ ๗ ภาคีเครือข่าย อย่างน้อย ๔ ภาคีเครือข่าย เช่น

๑) การลงนามใน MOU ร่วมกัน (Memorandum of Understanding)

๒) การจัดโครงการ/กิจกรรม ที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน

๔.๔ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบันทึกข้อมูลในระบบสารสนเทศด้านการจัดการขยะมูลฝอยของ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น [รายปี (มผ.๑) และรายเดือน (มผ.๒)]

คำอธิบาย :

๑) บันทึกข้อมูลปริมาณขยะที่เกิดขึ้นรายเดือนในระบบสารสนเทศด้านการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นถูกต้อง หมายถึง ข้อมูลปริมาณขยะรายเดือนที่บันทึกในระบบสารสนเทศ ด้านการจัดการขยะ
มูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (มผ.๒) มีปริมาณขยะที่เกิดขึ้น ไม่เกิน ๒ เท่าเทียบกับปริมาณขยะที่
คำนวณจากฐานประชากรตามทะเบียนราษฎร

๒) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่บันทึกข้อมูลปริมาณขยะที่เกิดขึ้นรายเดือนในระบบสารสนเทศ ด้านการ
จัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างถูกต้อง หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่บันทึก
ข้อมูลปริมาณขยะที่เกิดขึ้นรายเดือนในระบบสารสนเทศด้านการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ทั้ง ๑๒ เดือน (ตุลาคม ๒๕๖๖ - กันยายน ๒๕๖๗)

๓) บันทึกข้อมูลรายปี (มผ.๑) ในระบบสารสนเทศด้านการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ทั้ง ๕ ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐาน อปท.

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลพื้นฐานด้านขยะ

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลการเก็บ ขนขยะมูลฝอยและสถานที่กำจัดขยะ

ส่วนที่ ๔ ข้อมูลค่าใช้จ่ายในการเก็บขนและกำจัดขยะมูลฝอย

ส่วนที่ ๕ ข้อมูลด้านงบประมาณการจัดการขยะมูลฝอยของ อปท.

มาตรการ แนวทาง และกิจกรรมการดำเนินการเพื่อนำไปสู่เป้าหมายการปฏิบัติ

เป้าหมายของ มท.	กิจกรรมหลัก	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
๑.ด้านการจัดการขยะต้นทาง			
๑.๑ ทุกครัวเรือน เข้า ร ่วม เค รี่ อ ่ ข าย “อาสาสมัครท้องถิ่น รักษา โลก” (อถล.)	(๑) องค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัย รับสมัคร “อาสาสมัครท้องถิ่นรักษโลก (อถล.)” และอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย การปกป้อง และรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่ตำบลมหาชัย (๒) องค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัย มีโครงการ/กิจกรรมรณรงค์สร้างจิตสำนึกในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย โดยให้อาสาสมัครท้องถิ่นรักษโลก (อถล.) เข้าร่วม เช่น (๒.๑) จัดกิจกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนเริ่มตั้งแต่การลดการเกิดขยะมูลฝอย การคัดแยกขยะมูลฝอยการใช้ประโยชน์จากขยะมูลฝอย และการรวบรวมขยะมูลฝอย (๒.๒) การจัดกิจกรรมการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของหมู่บ้าน/ชุมชน เช่น นัดเวลาเก็บขนขยะมูลฝอย เก็บกวาดขยะมูลฝอย เป็นต้น (๒.๓) สอดส่องดูแล ฝ่าระวัง และรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของหมู่บ้าน/ชุมชน รวมทั้งสถานการณ์การจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่ (๒.๔) เผยแพร่ประชาสัมพันธ์กิจกรรมการลดและคัดแยกขยะ เช่น กิจกรรม Big Cleaning Day กิจกรรมรณรงค์ให้ประชาชนในพื้นที่ลดการใช้ถุงพลาสติก โฟม และเลือกใช้ผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม หรือ กิจกรรมที่เป็นประโยชน์ด้านสิ่งแวดล้อมต่อชุมชน เป็นต้น (๒.๕) เป็นสื่อกลางในการประชาสัมพันธ์เพื่อขอความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ เช่น ภาคราชการภาคการศึกษา ภาคศาสนา ภาคเอกชน และภาคประชาชนให้มีส่วนร่วมในการสนับสนุนในการจัดการมูลฝอยในหมู่บ้าน/ชุมชน	องค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัย	- อถล. - อสม. - ผู้นำชุมชน

เป้าหมายของ มท.	กิจกรรมหลัก	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
๑.๒ องค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัย มีการจัดกิจกรรมให้เครือข่าย "อาสาสมัครท้องถิ่น รักโลก" เข้าร่วมอย่างน้อย ๔ ครั้งต่อปี	(๑) ส่งเสริมและสนับสนุนในการจัดกิจกรรมสำหรับ อถล.เกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย การปกป้องและ รักษาทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เช่น การรักษาความสะอาด การจัดทำถังขยะเปียกลดโลกร้อน การกำจัดผักตบชวา การปลูกต้นไม้ การอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืช การปลูกผักสวนครัว เป็นต้น โดยใช้แนวทางตามปฏิทินการทำงานเป็นรายไตรมาส	องค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัย	- อถล. - อสม. - ผู้นำชุมชน
๑.๓ องค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัย มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการนำ “ขยะบรรจุภัณฑ์” กลับมาใช้ใหม่ อย่างน้อย ๔ ครั้งต่อปี	(๑) มีการคัดแยกขยะ โดยการส่งเสริมให้มีการคัดแยกขยะในหน่วยงาน หมู่บ้าน ชุมชน การนำขยะรีไซเคิลมาใช้ซ้ำหรือการนำมาผลิตเป็นสิ่งประดิษฐ์ต่างๆ เพื่อใช้ประโยชน์ต่อไป เช่น การจัดทำถังขยะเปียกลดโลกร้อน การทำปุ๋ยจากขยะอินทรีย์ (ขยะเป็นปุ๋ย) กองทุนขยะของผู้สูงอายุ ผ้าป่าขยะรีไซเคิล ขยะแลกไข่ขยะแลกสิ่งของ ขยะแลกภาษี ธนาคารขยะรีไซเคิลชุมชน ธนาคารขยะโรงเรียน ศูนย์รีไซเคิลชุมชน หรือกลุ่มการแปรรูปผลิตภัณฑ์รีไซเคิล เป็นต้น (๒) มีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้กับประชาชนในชุมชนรวมถึงผู้ประกอบการในท้องถิ่น เกี่ยวกับการคัดแยกขยะประเภทต่างๆ เช่น การจัดการกับขยะทั่วไป การคัดแยกขยะรีไซเคิลกลับมาใช้ประโยชน์ รวมถึงการลดขยะประเภทใช้ครั้งเดียว (single use) และแนวทางในการจัดการ กับขยะรีไซเคิลที่มีในครัวเรือน หรือสถานประกอบการ เป็นต้น (๓) ส่งเสริมและอำนวยความสะดวกให้หมู่บ้าน/ชุมชน ให้มีกิจกรรมคัดแยกขยะอย่างต่อเนื่อง การประสานงานกับ ผู้ประกอบการท้องถิ่น เพื่อร่วมมือจัดการกับขยะชุมชน เช่น ชาเล้ง หรือ โรงงานรีไซเคิลขยะ เป็นต้น	องค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัย	- อถล. - อสม. - ผู้นำชุมชน
๑.๔ องค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัย มีการจัดทำธนาคารขยะ	(๑) การเตรียมความพร้อมสำรวจข้อมูลขยะมูลฝอยระดับครัวเรือน การจัดการขยะมูลฝอย การคัดแยกขยะมูลฝอยการรีไซเคิลขยะ ในระดับครัวเรือน ผู้ประกอบการรับซื้อขยะรีไซเคิลในพื้นที่ พร้อมทั้งจัดทำฐานข้อมูลประชุมรับฟังความคิดเห็นการดำเนินงานธนาคารขยะในชุมชน/หมู่บ้าน	องค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัย	- อถล. - อสม. - ผู้นำชุมชน

เป้าหมายของ มท.	กิจกรรมหลัก	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
	และจัดทำธรรมนูญชุมชน/หมู่บ้าน/ตำบลเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการคัดแยกขยะมูลฝอยครัวเรือน		
	(๒) การจัดตั้งคณะกรรมการบริหารธนาคารขยะชุมชน/หมู่บ้าน ในระดับตำบล (๓) การจัดทำระเบียบของธนาคารขยะ คณะกรรมการธนาคารขยะชุมชน/หมู่บ้าน มีหน้าที่ในจัดทำระเบียบและข้อกำหนด	องค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัย	- อถล. - อสม. - ผู้นำชุมชน
๑.๕ มีการสุ่มตรวจสอบถึงขยะเปียก ลดโลกร้อนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	การดำเนินการในระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้คณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการขับเคลื่อนเพื่อเตรียมรับการทวนสอบภายใต้โครงการถึงขยะเปียก ลดโลกร้อนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประเทศไทย ในระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยจัดทำแผนปฏิบัติการ และสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำถังขยะเปียก โดยดำเนินการเชิงรุกและใช้กลยุทธ์ "เคาะประตูบ้าน (Knock Door Marketing)" ไปยัง ทุกครัวเรือน ชักชวน/ทำความเข้าใจกับครัวเรือนในพื้นที่	องค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัย	- อถล. - อสม. - ผู้นำชุมชน
๑.๖ มีการจัดกิจกรรมรณรงค์ประชาสัมพันธ์เพื่อลดการใช้พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวทิ้ง (single -use plastics)	มีการจัดกิจกรรมรณรงค์ลดการใช้พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวทิ้ง (single - use plastics) ตามนโยบายของรัฐบาลอย่างน้อย ๔ ครั้งต่อปี ในระดับตำบล รวมไปถึงตลาด โรงเรียน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ งานกิจกรรม และเทศกาล (event) ที่จัดโดยองค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัย	องค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัย	- อถล. - อสม. - ผู้นำชุมชน
๑.๗ มีการส่งเสริมให้หน่วยงานภายในพื้นที่ มีการคัดแยกขยะ	มีการติดตั้งจุดคัดแยกขยะ ๔ ประเภท ได้แก่ ขยะอินทรีย์ ขยะทั่วไป ขยะอันตราย และขยะรีไซเคิล ในพื้นที่ของตำบลมหาชัย	องค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัย	- อถล. - อสม. - ผู้นำชุมชน
	องค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัย รวมถึงสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัย มีการนำขยะรีไซเคิลมาใช้ซ้ำ หรือการนำมาผลิตเป็นสิ่งประดิษฐ์ต่าง ๆ เพื่อใช้ประโยชน์	องค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัย	- อถล. - อสม. - ผู้นำชุมชน

เป้าหมายของ มท.	กิจกรรมหลัก	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
๒.ด้านการจัดการขยะกลางทาง			
๒.๑ มีภาชนะรองรับขยะมูลฝอยแบบแยกประเภทในที่สาธารณะ และ/หรือสถานที่ท่องเที่ยวทุกแห่ง	(๑) สำรวจสวนสาธารณะและสถานที่ท่องเที่ยวในพื้นที่รับผิดชอบ เพื่อประเมินสถานการณ์และเตรียมการจัดหาภาชนะรองรับขยะมูลฝอย	องค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัย	- อถล. - อสม. - ผู้นำชุมชน
	(๒) จัดหาภาชนะรองรับขยะมูลฝอยแบบแยกประเภท ในสวนสาธารณะ และสถานที่ท่องเที่ยวในพื้นที่รับผิดชอบให้ครบทุกแห่ง		
๒.๒ มีการจัดเก็บขนขยะมูลฝอยแบบแยกประเภท	(๑) มีการกำหนดวัน เวลา สถานที่ และเส้นทางเก็บขน โดยสามารถทำเป็นปฏิทินการเก็บขน มีการเก็บขนแบบแยกประเภท ตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๙	องค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัย	- อถล. - อสม. - ผู้นำชุมชน
๒.๓ มีการขนของเสียอันตรายชุมชนไปยังจุดรวบรวมของเสียอันตรายของจังหวัด	(๑) จัดให้มีจุดรวบรวมหรือถังขยะอันตรายชุมชนอย่างน้อยหมู่บ้าน/ชุมชนละ ๑ แห่ง	องค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัย	- อถล. - อสม. - ผู้นำชุมชน
	(๒) การขนขยะอันตรายชุมชนไปยังจุดรวบรวมขยะอันตรายของจังหวัด เพื่อรวบรวมและนำส่งไปกำจัดต่อไป		
	(๓) มีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้กับประชาชนในชุมชนและผู้ประกอบการในท้องถิ่น เกี่ยวกับขยะอันตรายชุมชนประเภทต่างๆ การจัดการขยะ		
	(๔) มีการกำหนดวัน เวลา สถานที่ และเส้นทางเก็บขนขยะ อันตรายชุมชน โดยสามารถทำเป็นปฏิทินการเก็บขนพร้อมทั้งแจ้งให้ประชาชนในชุมชนทราบ		
๒.๔ ทุกหมู่บ้าน/ชุมชน มีระบบหรือมาตรการรองรับการรวบรวมมูลฝอยติดเชื้อชุมชน	(๑) มีระบบหรือมาตรการรองรับการรวบรวมมูลฝอยติดเชื้อ ชุมชน เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการเก็บ ขนกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ หรือมีความร่วมมือกับโรงพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพตำบลในการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ	องค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัย	- อถล. - อสม. - ผู้นำชุมชน
	(๒) กำหนดจุดรับขยะติดเชื้อชุมชน หรือจัดทำที่พักขยะและขนส่งไปยังโรงพยาบาลชุมชนเพื่อนำไปกำจัด หรือ จัดทำที่พักขยะและให้บริษัทเอกชนขนไปกำจัด	องค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัย	- อถล. - อสม. - ผู้นำชุมชน

เป้าหมายของ มท.	กิจกรรมหลัก	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
๓. ด้านการจัดการขยะปลายทาง			
๓.๑ ขยะมูลฝอยชุมชน ได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง	(๑) จัดอบรมการสร้างนวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์จากขยะแก่ประชาชนเพื่อสร้างแรงบันดาลใจ เช่น โซฟาลังขยะโตะเก้าอี้เครื่องใช้ภายในบ้านจากไม้เก่า ไม้กวาดจากเศษพลาสติก เต้าเผาไร้ควัน การทำสารบำรุงดินจากไส้เดือนดิน เป็นต้น	องค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัย	- อถล. - อสม. - ผู้นำชุมชน
	(๒) จัดกิจกรรมสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนเห็นคุณค่าของขยะก่อนนำไปทิ้งอย่างไร้ประโยชน์ เช่น ผ้าป่าขยะรีไซเคิล การล่องเรือเก็บขยะ กิจกรรม Big Cleaning Day กิจกรรมทำสารบำรุงดิน น้ำหมักชีวภาพ กิจกรรมร้านรับซื้อของเก่าสีเขียว กิจกรรมธนาคารขยะชุมชน ธนาคารขยะโรงเรียน ศูนย์รีไซเคิลชุมชน กิจกรรมขยะแลกไข่/สิ่งของ กิจกรรมตลาดนัดมือสอง เป็นต้น		
	(๓) สถานศึกษาและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัย และโรงเรียนในสังกัด สพฐ. ตลอดจนสถาบันการศึกษาในพื้นที่ จัดกิจกรรมให้ความรู้ ๓ Rs หรือ ๓ช. ให้แก่เด็กนักเรียนและนักศึกษา เช่น วิธีการลดปริมาณขยะ แส คัดแยกขยะ การนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ เป็นต้น ทั้งนี้ ให้มีการอำนวยความสะดวกให้แก่โรงเรียนสถานศึกษา วัด หรือหน่วยงานราชการในพื้นที่ โดยการจัดตั้งภาชนะรองรับแบบแยกประเภท เพื่อเป็นการส่งเสริมให้มีการคัดแยกขยะ		
	(๔) ขอความร่วมมือ"ประชารัฐ" ตั้งแต่ภาคราชการภาคเอกชน ภาคการศึกษา ภาคศาสนา ภาคประชาสังคม/ภาคประชาชน (ทั้งในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด) ร่วมดำเนินการขับเคลื่อนการจัดกิจกรรมลดการใช้ถุงพลาสติก โฟม และรณรงค์ให้ใช้ถุงผ้า		
	(๕) สนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมที่ให้ผู้คัดแยกขยะมูลฝอยรายย่อย เช่น ชาเล้ง ร้านค้าของเก่า เครือข่าย ชุมชน เข้ามาบริการในหมู่บ้าน/ชุมชน		

เป้าหมายของ มท.	กิจกรรมหลัก	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
	(๖) องค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัย ร่วมกับทำนันทน์ ผู้ใหญ่บ้าน จัดการรวมกลุ่มประชาชนที่สมัครใจตั้งเป็นกลุ่มบริหารจัดการขยะ และจัดหาสถานที่ทำการกลุ่ม รวมทั้งนัดหมายผู้ค้าของเก่ารับซื้อหรือกลุ่มจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนขยะเป็นเงินหรือสิ่งของ ที่มีมูลค่า อย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง	องค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัย	- อถล. - อสม. - ผู้นำชุมชน
	(๗) ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานประกอบการทางเอกชนลด ละ เลิก การใช้ถุงพลาสติกและโฟม หรือนำถุงพลาสติกและโฟมกลับมาใช้ประโยชน์ หรือขอความร่วมมือจากภาคเอกชนไม่ใช้ถุงพลาสติกใส่สินค้าและให้สร้างแรงจูงใจให้แก่ประชาชนในการใช้ถุงผ้าแทน		
	(๘) จัดตั้งศูนย์แลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดการขยะมูลฝอยชุมชน		
	(๙) ส่งเสริมประชาชนกำจัดขยะมูลฝอยภายในครัวเรือนอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการโดยคำนึงความเหมาะสมของพื้นที่ ไม่ก่อให้เกิดมลพิษและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม		
๓.๒ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มพื้นที่การจัดการมูลฝอย (Clusters) มีการขนขยะไปยังเจ้าภาพของกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters)	องค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัย ในพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) มีการวางแผนความร่วมมือ รวมถึงการวางระบบขนขยะมูลฝอยไปยัง อปท. เจ้าภาพของกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) อย่างมีมาตรฐาน และถูกต้องตามหลักวิชาการ	องค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัย	- อถล. - อสม. - ผู้นำชุมชน
๓.๓ ของเสียอันตรายชุมชนได้รับการกำจัดอย่างถูกต้อง	(๑) ในระหว่างรวบรวมขยะมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายเพื่อรอการจัดองค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัย มีสถานที่จัดเก็บที่ได้มาตรฐานและปลอดภัย	องค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัย	- อถล. - อสม. - ผู้นำชุมชน
	(๒) ขนขยะอันตรายชุมชนให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครพนม นำไปกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ		

เป้าหมายของ มท.	กิจกรรมหลัก	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
๓.๔ องค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัย มีการบริหารจัดการมูลฝอยติดเชื้ออย่างถูกวิธี	(๑) องค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัย มีการนำส่งกำจัดขยะติดเชื้ออย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ โดยต้องไม่มีขยะติดเชื้อมากค้างกิจกรรมหลัก (๒) มีการดำเนินการจัดเก็บและกำจัดมูลฝอยติดเชื้อให้ถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนด โดยอาจนำส่งสถานที่กำจัดมูลฝอยติดเชื้อ ที่ได้ดำเนินการประสานหน่วยงาน ที่มีศักยภาพในการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยติดเชื้อได้ได้แก่ โรงงานกำจัดของเสียเฉพาะที่กำจัดโดยกระบวนการเผาโรงงานที่ประกอบกิจการผลิตไฟฟ้าจากขยะชุมชนขยะอุตสาหกรรมหรือแบบผสมผสานทั้งแบบเผาตรงและใช้เชื้อเพลิง RDF และโรงงานที่ประกอบกิจการผลิต ปูนซีเมนต์ มาสนับสนุนการจัดการมูลฝอยติดเชื้อให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นเป็นการชั่วคราว	องค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัย	- อถล. - อสม. - ผู้นำชุมชน
๔. ด้านการบริหารจัดการ			
๔.๑ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมและมูลฝอยขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น	แต่งตั้งคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมและมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัย เพื่อแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบในการดำเนินการและร่วมคิดร่วมทำในรูปแบบของคณะกรรมการโดยประกอบด้วย ผู้บริหารขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้อำนวยการกอง/ฝ่าย ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมไปถึงประธานกลุ่มชุมชน เครือข่ายอาสาสมัครต่าง ๑ ที่ เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนให้เกิดเป็นรูปธรรม	องค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัย	- อถล. - อสม. - ผู้นำชุมชน
๔.๒ มีการนำเสนอเรื่องการบริหารจัดการขยะเข้าสู่วาระการประชุมคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมและมูลฝอยจังหวัด หรือคณะกรรมการจังหวัด หรือที่ประชุมผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกเดือน	(๑) จัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ กระตุ้น หรือสร้างความตื่นตัวใน จังหวัด เพื่อให้มีการจัดทำถังขยะเปียกฯ และใช้งานจริง ถูกต้อง และต่อเนื่อง การลงพื้นที่เพื่อติดตาม ตรวจนิเทศ หรือ จัดกิจกรรมในพื้นที่ให้แก่ผู้บริหารกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (๒) มีการจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ กระตุ้น หรือสร้างความตื่นตัวแก่สาธารณชนเป็นวงกว้าง ร่วมกับภาครัฐ หรือเอกชน	องค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัย	- อถล. - อสม. - ผู้นำชุมชน

เป้าหมายของ มท.	กิจกรรมหลัก	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
๔.๓ องค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัย มีการสร้างความร่วมมือระหว่างภาคีเครือข่ายในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย	ร่วมบูรณาการการทำงานของภาคีเครือข่ายของตำบลมหาชัย อันได้แก่ ภาคราชการ ภาคผู้นำศาสนา ภาคผู้นำวิชาการ ภาคเอกชน ภาคประชาชนภาคประชาสังคม และภาคสื่อสารมวลชน ให้ทุกพื้นที่สามารถทำให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างเข้มข้นต่อเนื่องให้มีการดำเนินงาน/โครงการ/กิจกรรม ที่มีการบูรณาการร่วมกับ ๗ ภาคีเครือข่าย อย่างน้อย ๔ ภาคีเครือข่าย	องค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัย	- อถล. - อสม. - ผู้นำชุมชน
๔.๔ องค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัย มีการบันทึกข้อมูลในระบบเป้าหมายของ มท.สารสนเทศด้านการบริหารจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น [รายปี (มพ. ๑) และรายเดือน (มพ.๒)]	องค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัย มีการดำเนินการบันทึกข้อมูลในระบบสารสนเทศ ด้านการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (มพ. ๒) ในทุกวันที่ ๑๐ ของทุกเดือนได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน	องค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัย	- อถล. - อสม. - ผู้นำชุมชน

**มาตรการ แนวทาง และกิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน
ตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง**

กิจกรรมหลัก	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
๑. ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ สร้างความตระหนักให้บุคลากรในสังกัด เด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไป เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาขยะมูลฝอย ตั้งแต่ต้นทางจนถึงปลายทาง	องค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัย	- อถล. - อสม. - ผู้นำชุมชน
๒. รณรงค์ประชาสัมพันธ์การลด การคัดแยกขยะมูลฝอย การลดใช้ถุงพลาสติก การใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในสำนักงานอย่างเป็นรูปธรรม	องค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัย	- อถล. - อสม. - ผู้นำชุมชน - โรงเรียน
๓. ชุมชน/หน่วยงานจัดให้มีภาชนะรองรับมูลฝอยแบบแยกประเภทให้เพียงพอในชุมชน/หน่วยงาน	องค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัย	- อถล. - อสม. - ผู้นำชุมชน - โรงเรียน
๔. สร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ประชาชนในพื้นที่ เพื่อลดการต่อต้านจากประชาชนในประเด็น ปัญหาเรื่องการก่อสร้างระบบการกำจัดขยะมูลฝอยและผลกระทบด้านต่างๆ จากการก่อสร้าง	องค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัย	- อถล. - อสม. - ผู้นำชุมชน
๕. สร้างกระบวนการการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนและประชาชนในพื้นที่ ในการเสนอแนะแลกเปลี่ยน เรียนรู้ ร่วมตัดสินใจและร่วมมือในการดำเนินการโครงการที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอย	องค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัย	- อถล. - อสม. - ผู้นำชุมชน
๖. สร้างกลไก และเครือข่ายในการเฝ้าระวัง ติดตาม และตรวจสอบการจัดการขยะมูลฝอยโดยการมีส่วนร่วมจากภาคประชาชน	องค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัย	- อถล. - อสม. - ผู้นำชุมชน - โรงเรียน